

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 1To/19/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5618010388
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 09. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Monika Liptáková
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2020:5618010388.2

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Moniky Liptákovvej a sudcov JUDr. Vladimíra Kuráka a Mgr. Anny Mihálikovej, na verejnom zasadnutí konanom 8. septembra 2020 prejednal odvolania podané obžalovanými W. X., nar. XX.X.XXXX, Y. X., nar. XX.X.XXXX a G. Y., nar. XX.X.XXXX, proti rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš, č.k. 2T/82/2018-375 zo dňa 7.10.2019 a takto

rozhodol:

Podľa § 319 Tr. por. odvolania obžalovaných W. X., Y. X. a G. Y. z a m i e t a , pretože nie sú dôvodné.

odôvodnenie:

Rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš, č.k. 2T/82/2018-375 zo dňa 7.10.2019 boli obžalovaní W. X., Y. X. a G. Y. uznaní vinnými, že:

dňa 14.8.2017 asi o 22.00 hod došlo medzi Y. X. a C. D. na ul. K. pri autobusovej zastávke k slovnému konfliktu, v rámci ktorého sa mu Y. X. vyhrážal tým, že dostane bitku a že mu všetko vráti s úrokmi a po týchto vyhrážkach C. D. išiel domov na C., pričom keď prechádzal T. Dr. A. G., spozoroval, že ho sleduje motorové vozidlo, ktorému sa snažil ujsť, ktoré ho na ul. Z. v W. I. pred rodinným domom č. XXXX/ X dobehlo a vodič auta namieril na C. D. zbraň a z auta vystúpili W. X. a Y. X., ktorý na neho zakričal „a teraz ťa idem zabiť“, načo sa dal C. D. na útek, no oni ho dobehli a začali ho biť bejzbalovými palicami po celom tele, kedy k nim prišiel aj G. Y. a udrel C. D. z boku do oblasti hlavy, pričom v dôsledku úderov C. D. padol na zem a kričal na nich „či im šibe, či ho chcú zabiť“, pričom v útoku naďalej pokračovali a keď pri tomto C. D. pritom z vrečka vypadol nôž, na to zareagoval Y. X. slovami „či sa chceš s tým nožom brániť“ a opätovne udieral C. D. tyčou, ktorú držal v rukách, do oblasti kolena a stehna, čím C. D. spôsobili zlomeninu diafýzy stehrovej kosti vpravo, pomliaždenie hrudníka, zlomeninu V. záprstnej kosti vľavo s posunom úloмку, zlomeninu lakťovej kosti vpravo, otvorenú ranu vlasatej časti hlavy vpravo, viaceré povrchové rany pravého predkolenia, zlomeninu jabĺčka vpravo, povrchové odreniny brucha, povrchové odreniny drieku, povrchové odreniny panvy, povrchové odreniny bedra a stehna obojstranne, povrchové odreniny pleca a ramena vľavo, čo ho obmedzovalo v obvyklom spôsobe života po dobu minimálne 6 mesiacov,

čím obžalovaní spáchali prečin výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a) Tr. zák., formou spolupáchateľstva podľa § 20 Tr. zák., v jednočinnom súbehu so zločinom ublíženia na zdraví podľa § 155 ods. 1 Tr. zák., formou spolupáchateľstva podľa § 20 Tr. zák.

Za to bol W. X. odsúdený podľa § 155 ods. 1 Tr. zák., § 38 ods. 4 Tr. zák., § 37 písm. h) Tr. zák., § 41 ods. 1 Tr. zák. na úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 6 (šesť) rokov. Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zák. súd obžalovaného na výkon trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia. Y. X. bol odsúdený podľa § 155 ods. 1 Tr. zák., § 38 ods. 4 Tr. zák., § 37 písm. h) Tr. zák., § 41 ods. 1 Tr. zák. na úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 6 (šesť) rokov. Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zák. súd obžalovaného na výkon trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia. G. Y. bol odsúdený podľa § 155 ods. 1 Tr. zák., § 38 ods.

2 Tr. zák., § 36 písm. j) Tr. zák., § 37 písm. h) Tr. zák., 41 ods. 1 Tr. zák. na úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 4 (štyri) roky. Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zák. súd obžalovaného na výkon trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia. Súd podľa § 287 ods. 1 Tr. por. uložil obžalovaným W. X., Y. X. a G. Y. povinnosť nahradiť spoločne a nerozdielne poškodenému C. D., nar. X.X.XXXX v W. I., trvale bytom B. XXXX/X, F., škodu vo výške 8 370,- eur. Podľa § 288 ods. 2 Tr. por. súd odkázal poškodeného C. D., nar. X.X.XXXX v W. I., trvale bytom B. XXXX/X, F., so zvyškom nároku na náhradu škody na civilný proces.

Zo zápisnice o hlavnom pojednávaní zo 7.10.2019 vyplýva, že po vyhlásení rozsudku, jeho odôvodnení a po poučení o opravnom prostriedku prokurátor uviedol, že sa vzdáva práva na podanie odvolania. Obžalovaný Y. X. uviedol, že podáva odvolanie voči výroku o vine a výroku o treste. Obžalovaný G. Y. uviedol, že podáva odvolanie voči výroku o vine a výroku o treste. Hlavné pojednávanie sa po splnení zákonných podmienok vykonalo v neprítomnosti W. X.

Dňa 27.12.2019 okresnému súdu bolo doručené odvolanie obžalovaného W. X. prostredníctvom obhajcu voči výroku o vine, výroku o treste, ako aj voči konaniu, ktoré týmto výrokom predchádzalo.

Dňa 3.2.2020 súdu prvého stupňa bolo doručené odôvodnenie odvolania obžalovaných W. X., Y. X. a G. Y., podané prostredníctvom obhajcu, ktorý uviedol po konštatovaní základných faktov veci nasledovné odvolacie argumenty:

„Obžalovaní namietajú, že pokiaľ sa dňa 7.10.2019 uskutočnilo hlavné pojednávanie v neprítomnosti obžalovaného W. X., tak pre takýto postup neboli splnené podmienky uvedené v § 252 Trestného poriadku, pretože obžalovaný W. X. nebol na pojednávanie riadne a včas predvolaný.

Vzhľadom na znenie skutkovej vety odsudzujúceho rozsudku nie je zrejmé, akým konaním mali obžalovaní W. X. a G. Y. spáchať prečin výtržníctva v spolupáchateľstve. V skutkovej vete je totiž obžalovaným kladené za vinu aj to, že obžalovaný Y. X. sa mal pri slovnom konflikte s poškodeným C. D. pri autobusovej zastávke poškodenému vyhrážať tým, že dostane bitku a že mu všetko vráti s úrokmi. Pokiaľ má prečin výtržníctva spočívať aj v tomto konaní, tak nie je zrejmé, akým spôsobom sa na tomto konaní obžalovaného Y. X. podieľali aj obžalovaní W. X. a G. Y..

Obžalovaní tiež namietajú, že ich vina je preukazovaná len na základe jediného priameho dôkazu, ktorým je výpoveď poškodeného. Pokiaľ je výpoveď poškodeného podporovaná aj nepriamymi dôkazmi, tak len v tom, že skutok sa stal, ale nie aj v tom, že ho spáchali obžalovaní. V tomto smere neboli dostatočne objasnené okolnosti, na základe ktorých mal poškodený jednoznačne identifikovať osoby páchatelov, či ich skutočne opoznal a nešlo len o jeho následnú dedukciu odvodenú z jeho predchádzajúcich konfliktov s niektorými osobami. Napríklad obžalovaného G. Y. mal poškodený spoznať len podľa hlasu. Po skutku sa síce mal poškodený vyjadrovať, že bol napadnutý X., ale bez toho, aby konkretizoval konkrétne osoby.

Pokiaľ ide o nepriame dôkazy, ktoré majú dokazovať, že skutok spáchali obžalovaní, tak tieto nevychádzajú z objektívnych zistení, ale len z predchádzajúcich tvrdení poškodeného o tom, kto sa mal skutku dopustiť a aj to len všeobecným tvrdením, že sa ho dopustili X.. Teda stále jediným dôkazom o vine obžalovaných je len tvrdenie poškodeného, ktoré podľa ich názoru nepostačuje na to, aby boli v predmetnej veci odsúdení.

Vzhľadom k tomu, že v konaní bolo dokázané len toľko, že skutok sa stal, ale nebolo jednoznačne a bez akýchkoľvek pochybností dokázané, že ho spáchali obžalovaní, obhajoba žiada, aby Krajský súd v Žiline zrušil rozsudok Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 2T/82/2018 zo dňa 7.10.2019 a obžalovaných W. X., Y. X. a G. Y. spod obžaloby oslobodil alebo, aby vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.“

Súdny spis neobsahuje vyjadrenie príslušného prokurátora k dôvodom odvolaní obžalovaných.

Na verejnom zasadnutí v konaní pred odvolacím súdom prokurátor navrhol odvolania obžalovaných ako nedôvodné zamietnuť podľa § 319 Tr. por. Obhajca obžalovaných uviedol, že žiada, aby Krajský súd v Žiline zrušil rozsudok Okresného súdu Liptovský Mikuláš, sp.zn. 2T/82/2018 zo 7.10.2019 a obžalovaných W. X., Y. X. a G. Y. spod obžaloby oslobodil, prípadne aby vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Verejné zasadnutie sa po splnení zákonných podmienok vykonalo v neprítomnosti obžalovaných.

Krajský súd, ako súd odvolací, predtým, ako začal plniť svoju preskúmvaciu povinnosť podľa § 317 Tr. por., zistil, že odvolania obžalovaných boli podané včas, v lehote stanovenej § 309 Tr. por., odvolania boli

podané oprávnenou osobou v súlade s § 307 ods. 1 písm. b) Tr. por., odvolania spĺňajú náležitosti § 311 ods. 1, ods. 2 Tr. por. a nedošlo k vzdaniu sa práva na podanie odvolania alebo k späťvzatiu podaných odvolaní v zmysle § 312 Tr. por., a preto odvolací súd nepostupoval podľa § 316 Tr. por.

Podľa § 317 ods. 1 Tr. por. ak nezamietne odvolací súd odvolanie podľa § 316 ods. 1 alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por.

Odvolací súd zistil, že vo vzťahu ku skutkovým zisteniam tvoriacim podstatu súdených trestných činov (prečin výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a/ Tr. zák., formou spolupáchateľstva podľa § 20 Tr. zák., v jednočinnom súbehu so zločinom ublíženia na zdraví podľa § 155 ods. 1 Tr. zák., formou spolupáchateľstva podľa § 20 Tr. zák.) je napadnutý rozsudok výsledkom konania, v ktorom sa postupovalo podľa Trestného poriadku a v ktorom nedošlo k žiadnym chybám, ktoré by mohli mať vplyv na objasnenie skutkového stavu veci. Skutkové zistenia prvostupňového súdu, tak ako sú vyjadrené v napadnutom rozsudku, sú správne a úplné, lebo zodpovedajú výsledkom dokazovania vykonávaného na hlavnom pojednávaní. Vzhľadom na to odvolací súd v otázke skutkových zistení odkazuje na veľmi podrobne rozvedené dôvody rozsudku súdu prvého stupňa, s ktorými sa v plnom rozsahu aj stotožnil. Súd prvého stupňa vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom na rozhodnutie a vyvodil z neho správne skutkové zistenia.

Obžalovaní W. X., Y. X. a G. Y. odvolanie založili na opakovaných dôvodoch svojej obhajoby použitej v konaní pred súdom prvého stupňa. S ich námietkami, skutkovými a právnymi, sa ale súd prvého stupňa v rozhodnutí riadne vysporiadal a nenechal otvorenú žiadnu spornú otázku, riešenie ktorej by ostalo na odvolacom súde.

Vina obžalovanému musí byť dokázaná na základe dôkazov vykonaných v súlade s Trestným poriadkom. Podľa názoru odvolacieho súdu prvostupňový súd postupoval pri hodnotení dôkazov dôsledne podľa § 2 ods. 12 Tr. por., teda hodnotil ich na základe vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo aj v ich súhrne a dospel k logicky odôvodneným skutkovým zisteniam.

Skutočnosť, že odvolatelia sa nestotožňujú so skutkovými a právnymi názormi súdu prvého stupňa v napadnutom rozsudku, nemôže sama osebe viesť odvolací súd k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti záverov vyslovených súdom prvého stupňa.

Súd prvého stupňa veľmi podrobne rozvedol dôkazy, ktoré usvedčujú obžalovaných zo spáchania žalovaného skutku, a jeho správne právne závery majú dostatočný skutkový základ v riadne vykonanom dokazovaní na hlavnom pojednávaní.

Odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemá odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní a zostali sporné, alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvostupňového rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na to, že v dvojinstančnom súdnom konaní rozhodnutia súdu prvého a druhého stupňa tvoria jednotu, a preto je nadbytočné, aby odvolací súd opakoval vo svojom rozhodnutí správne skutkové a právne závery súdu prvého stupňa.

V posudzovanej veci uplatnené odvolacie námietky obžalovaných smerujú primárne do oblasti skutkových zistení. Z ich strany ide o výhrady voči skutkovým zisteniam, spôsobu hodnotenia dôkazov vykonaných súdom nižšej inštancie a zároveň polemizujú s odôvodnením rozhodnutia súdu prvého stupňa. V podstate sa obžalovaní takýmto spôsobom snažia presadiť vlastnú (pre nich priaznivú a od skutkových zistení súdu prvého stupňa inú) verziu skutkového stavu veci. Až následne z uvedených skutkových (procesných) výhrad vyvodzujú záver o nesprávnom právnom posúdení skutku, resp. o inom nesprávnom hmotnoprávnom posúdení.

Z analýzy odôvodnenia odvolania obžalovaných vyplýva, že v podstate obžalovaní len opakujú, prípadne čiastočne modifikujú svoju obhajobu použitú v trestnom konaní. Odvolací súd však rovnako ako súd

prvého stupňa po dôkladnom preštudovaní predloženého spisového materiálu dospel k právnomu záveru, že skutok tak, ako je uvedený vo výrokovvej časti napadnutého rozsudku, sa stal, naplnia všetky znaky skutkovej podstaty prečinu výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a) Tr. zák., formou spolupáchateľstva podľa § 20 Tr. zák., v jednočinnom súbehu so zločinom ublíženia na zdraví podľa § 155 ods. 1 Tr. zák., formou spolupáchateľstva podľa § 20 Tr. zák. a dopustili sa ho obžalovaní. Všetky vykonané dôkazy a okolnosti z nich vyplývajúce vo svojom súhrne (na ktoré poukázal prvostupňový súd) odôvodňujú záver, že zavinenie obžalovaných na spáchaní skutku je bez akýchkoľvek dôvodných pochybností preukázané a vyvracajú obranu obžalovaných produkovanú v priebehu celého trestného konania. Krajský súd na rozdiel od odvolateľov nemá za to, že účasť všetkých troch obžalovaných na spáchanom skutku nebola dostatočne pokrytá dôkazmi vykonanými na hlavnom pojednávaní.

Podľa názoru odvolacieho súdu odôvodnenie napadnutého rozsudku predstavuje dostatočný základ pre jeho výrok o vine, lebo súd prvého stupňa v potrebnej miere vysvetlil, na základe akých právnych úvah rozhodol a jasne odôvodnil svoje skutkové zistenia a závery. Súd prvého stupňa sa taktiež dostatočným spôsobom zaoberal obhajobou obžalovaných a následne presvedčivým spôsobom zdôvodnil, prečo ju považoval za nevierohodnú, nepotvrdenú žiadaným z vykonaných dôkazov.

Skutkové zistenia prvostupňového súdu, tak ako sú vyjadrené v napadnutom výroku rozsudku okresného súdu o vine, sú správne a úplné, lebo zodpovedajú výsledkom dokazovania vykonávaného v priebehu trestného konania. Vzhľadom na to odvolací súd v otázke skutkových zistení odkazuje na podrobne rozvedené dôvody rozsudku súdu prvého stupňa, s ktorými sa v plnom rozsahu aj stotožnil. Súd prvého stupňa vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom na rozhodnutie o vine a vyvodil z neho správne skutkové zistenia.

Na tomto mieste odvolací súd poukazuje na nasledovnú časť odôvodnenia písomného vyhotovenia rozsudku súdu prvého stupňa:

„Vykonaným dokazovaním mal súd preukázané že skutok, ktorý je predmetom obžaloby, sa stal, má znaky prečinu výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a) Tr. zákona v spolupáchateľstve podľa § 20 Trestného zákona v súbehu so zločinom ublíženia na zdraví podľa § 155 ods. 1 Trestného zákona v spolupáchateľstve podľa § 20 Trestného zákona a z vykonaných dôkazov mal súd tiež preukázané, že prejednávany skutok spáchali obžalovaní W. X., Y. X. a G. Y. spoločným konaním.

Hoci všetci obžalovaní popierajú spáchanie skutku kladeného im za vinu, z jeho spáchania sú usvedčovaní predovšetkým výpoveďou svedka - poškodeného C. D.. Uvedený svedok zrozumiteľne a logicky, detailne opísal priebeh incidentu, ku ktorému došlo dňa 14.8.2017 v čase približne o 22.00 hod.. Z výpovede poškodeného mal súd preukázané, že v inkriminovaný deň na ulici K. pri zastávke došlo najskôr len k verbálnemu konfliktu medzi ním a obžalovaným Y. X., čo nepoprel ani samotný obžalovaný Y. X.. Z výpovede poškodeného mal súd tiež preukázané, že spozoroval vozidlo, ktoré ho sledovalo a snažil sa pred nim ujsť. Poškodený potvrdil, že vodič auta, ktoré ho dobehlo namieril na neho zbraň. Z vozidla najskôr vystúpili W. X. a Y. X., ktorý na poškodeného zakričal, že ho ide teraz zabiť. Poškodený vo svojej výpovedi opísal spôsob útoku najskôr obžalovanými Y. X. a W. X., ktorí ho začali biť bejzbalovými palicami po celom tele a neskôr k nim pri pristúpil aj obžalovaný G. Y., ktorý udrel poškodeného do hlavy, obžalovaní pokračovali vo fyzickom napadnutí poškodeného aj po tom ako spadol na zem, počas toho poškodenému vypadol nôž, na čo reagoval obžalovaný Y. X. tým spôsobom, že ho opätovne udieral tyčou do oblasti kolena a stehna. Z výpovede poškodeného teda mal súd jednoznačne preukázané, akým spôsobom a do ktorých častí tela bol vedený útok zo strany obžalovaných, poškodený vo svojej výpovedi tiež presvedčivo vysvetlil, na základe akých skutočností identifikoval jednotlivých útočníkov počas tohto incidentu. Súd nemal dôvod neveriť výpovedi poškodeného, pretože nie je vnútorne rozporuplná. V súvislosti s výpoveďou svedka je potrebné pripomenúť, že svedok na rozdiel od obžalovaných má zákonnú a ústavnú povinnosť vypovedať pravdu a preto logicky a právne vždy musí platiť prezumpcia pravdivosti tvrdenia svedka a to až do okamihu, kým nie je preukázaný opak. Nemožno tiež prehliadnuť, že v podstatných okolnostiach vypovedal poškodený rovnako aj v prípravnom konaní. Výpoveď svedka - poškodeného C. D. je priamym dôkazom usvedčujúcim obžalovaných zo spáchania skutku. Výpoveď poškodeného pritom nie je jediným dôkazom, na ktorom súd založil výrok o vine obžalovaných. Obžalovaní sú usvedčovaní aj ďalšími nepriamymi dôkazmi, ktoré podporujú výpoveď poškodeného.

Svedok K., ktorý mal prvý kontakt s poškodeným po napadnutí, potvrdil, že poškodený označil za útočníkov X.. Svedok sa oprávnene domnieval, že z okna svojej domácnosti je svedkom fyzického napadnutia, pretože počul volanie o pomoc, videl siluety osôb na mieste činu, dve osoby stojace nad ležiacou osobou a pripustil, že jedna z osôb mala v ruke palicu. Rovnako na miesto privolaný policajt svedok Y. vypovedal, že poškodený označil ako útočníkov X. a popísal spôsob útoku identicky, t.j. použitím bejzbalových palíc. Svedkyňa I. síce vlastnými zmyslami nemohla vnímať skutok, pretože nebola na mieste činu a dozvedela sa o ňom sprostredkovane, avšak potvrdila, že krátko po skutku jej obžalovaný Y. X. ukázal nôž, ktorý zobral poškodenému, teda jej bratovi. Uvedená výpoveď nadväzuje a podporuje zistenia vyplývajúce z výpovede poškodeného o manipulácii s nožom a vytvára obraz o pravdivosti výpovede poškodeného. Výpovedi poškodeného korešpondujú aj výsledky ohliadky miesta činu, pri ktorej bol nájdený mobilný telefón bielo-čiernej farby a biele slúchadlá. Nepriamym dôkazom, ktorý podporuje výpoveď poškodeného v otázke mechanizmu vzniku zranení, je znalecký posudok znalca MUDr. Letka. Znalec potvrdil, že ku zraneniam poškodeného došlo viacpočetnými tvrdými, tupými údermi, za veľmi pravdepodobný označil mechanizmus vzniku úrazu údermi bejzbalovou palicou, resp. palicami. Nemožno prehliadnuť, že poškodený označil tých istých útočníkov bezprostredne po incidente viacerým na mieste nachádzajúcim sa osobám, prípadne rovnako im opísal spôsob útoku a identicky opísal spôsob napadnutia aj pri lekárskom ošetrení v deň spáchania skutku. Je ťažko uveriteľné, že poškodený bezprostredne po útoku a v rozporení, v ktorom sa aktuálne nachádzal, by v rozpore so skutočnosťou označil za útočníkov iných páchatel'ov ako skutočných útočníkov. Poškodený práve ihneď po skutku bezprostredne a spontánne opisoval prežitú udalosť.

Zvukový záznam poskytnutý Krajským operačným strediskom záchranej zdravotnej služby Žilina preukazuje, že I. K. tak ako uviedol vo svojej výpovedi, nahlásil na linku č. 112 zranenie osoby na ulici Z. X v Liptovskom Mikuláši.

Pokiaľ ide o obhajobu obžalovaných, súd zdôrazňuje, že je ich vecou, aký spôsob obhajoby si zvolia v záujme dosiahnuť čo najlepší výsledok trestného stíhania. Obhajoba obžalovaných, že skutok nespáchali, resp. v čase spáchania skutku sa nenachádzali na mieste činu je jednoznačne vyvrátená výpoveďou poškodeného. Neuniklo pozornosti súdu, že výpovede obžalovaných si v určitých čiastkových otázkach odporujú. Kým obžalovaný G. Y. potvrdil výpoveď obžalovaného W. X., že sa v čase napadnutia mal nachádzať doma, odchylné o uvedenej okolnosti vypovedal obžalovaný Y. X.. Súd tiež dáva do pozornosti rozpory vo výpovedi obžalovaného Y. X. a svedkyne, jeho priateľky Y. W.. Obžalovaný vo výpovedi uviedol, že priateľka ho zaviezla domov do N. a následne ona išla domov do O. D., čo nekorešponduje s jej výpoveďou, podľa ktorej ju obžalovaný Y. X. vysadil doma v O. D. a od nej išiel domov. Výpoveď obžalovaného Y. X. o tom, že poškodený na neho v podchode vytiahol nôž, nie je podporená svedeckou výpoveďou N. D..

Rozsah zranení, ktoré utrpel poškodený v dôsledku konania obžalovaných, je preukázaný znaleckým posudkom MUDr. Letka, pričom medzi konaním obžalovaných a spôsobeným následkom je daná príčinná súvislosť. Spoločným konaním obžalovaných došlo k poruche zdravia trvajúcej po dlhší čas, pretože najzávažnejšie zranenia si objektívne vyžiadali liečenie v trvaní 6 mesiacov, počas ktorých závažne ovplyvňovali obvyklý spôsob života poškodeného a to hospitalizáciou, operáciou, pripútaním na lôžko, rehabilitáciou, odkázaním na pomoc druhej osoby a neskôr na potrebu zdravotníckych pomôcok (barle, ortézy). Spôsobený následok tak predstavuje ťažkú ujmu na zdraví (§ 123 ods. 3 písm. i/ Tr. zákona).

Obžalovaným nepochybne svedčí aj motív ich konania. Práve zjavná nespokojnosť obžalovaných, najmä G. Y. s tým, ako sa mal poškodený „vysporiadať“ s dlžobou voči obžalovanému G. Y. v súvislosti s odcudzenou motorkou ich viedla k tomu, aby spravodlivosť zobrali do vlastných rúk a napadli poškodeného spôsobom ako sa im kladie za vinu. Je viac ako pravdepodobné, že obžalovaní boli ku protiprávnemu „vyhecovaní“ aj tvrdením obžalovaného Y. X., že poškodený okrem odmietnutia zaplataenia dlhu sa mu mal vyhrážať zabitím nožom.

Z vyššie uvedených skutkových zistení tak vyplýva, že vykonané dôkazy vytvárajú logickú, ničím nenarušenú a uzatvorenú sústavu vzájomne sa doplňujúcich a na seba nadväzujúcich priamych a nepriamych dôkazov, ktoré vcelku a spoľahlivo dokazujú, že skutok, ktorý je predmetom obžaloby spáchali všetci traja obžalovaní. Z týchto dôkazov potom možno vyvodiť len jediný záver o tom, že skutok spáchali obžalovaní a vylúčiť tým možnosť prijatia iného záveru.

Spôsob útoku vedeného obžalovanými voči poškodenému, jeho intenzita, počet úderov, miesto, do ktorého smeroval, ako aj povaha predmetu, ktorý použili na útok preukazujú, že všetci obžalovaní konali v priamom úmysle, pretože uvedeným spôsobom chceli porušiť záujem chránený Trestným zákonom, ktorým je ľudské zdravie a ochrana pokojného občianskeho spoluzitia pred závažnejšími útokmi narušujúcimi verejný pokoj a poriadok.

Spôsob páchania skutku obžalovanými jednoznačne nasvedčuje tomu, že sa ho dopustili spoločným konaním.

Z vyššie uvedených dôvodov súd uznal všetkých obžalovaných vinnými zo spáchania prečinu výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a/ Tr. zákona v spolupáchateľstve v súbehu so zločinom ublíženia na zdraví podľa § 155 ods. 1 Trestného zákona v spolupáchateľstve podľa § 20 Trestného zákona. Z vykonaného dokazovania je zrejmé, že obžalovaní spáchali skutok na miestnej komunikácii, teda na mieste verejnosti prístupnom, dopustili sa fyzicky výtržnosti tým, že napadli poškodeného, pretože poškodeného udierali palicami po celom tele. V prípade konania obžalovaných teda ide o násilný prejav takého charakteru, ktorý vzbudzuje obavy o bezpečnosť zdravia. Je nepochybné, že uvedeným útokom došlo k fyzickému zásahu do telesnej integrity poškodeného a vzhľadom na spôsob, intenzitu a miesto útoku, počet úderov, ako aj povahu predmetu použitého na útok aj k úmyselnému spôsobeniu ťažkej ujmy na jeho zdraví.“

Argumentácia okresného súdu je výstižná, presvedčivá a dostatočne odôvodňuje spáchanie skutku obžalovanými.

Osobitne, nad rámec presvedčivého odôvodnenia prvostupňového súdu krajský súd uvádza, že tvrdenia obžalovaných sú v podstatných bodoch v rozpore s vykonaným dokazovaním, a preto ich obhajobu možno brať len ako účelovú formu ich obrany. Tieto ich rozpory sa nenachádzajú len medzi samotnými výpoveďami obžalovaných, ale aj medzi výpoveďami obžalovaných a výpoveďami iných svedkov.

Na preukázanie viny obžalovaných súhrn priamych a nepriamych dôkazov musí tvoriť logická, ničím nenarušená a uzatvorená sústava navzájom sa dopĺňujúcich dôkazov, ktorá vo svojom celku nielen spoľahlivo preukazuje všetky okolnosti žalovaného skutku a usvedčuje z jeho spáchania obžalovaných, ale súčasne vylučuje možnosť akéhokoľvek iného záveru.

V predmetnej mase dôkazov, ktoré usvedčujú obžalovaných z predmetného skutku, neboli zistené také nedostatky, ktoré by spochybňovali ich hodnovernosť do takej miery, aby umožňovali aplikáciu procesného pravidla in dubio pro reo (ktoré vychádza z ústavnej zásady prezumpcie neviny) a oslobodiť obžalovaných spod obžaloby preto, že by nebolo dokázané, že obžalovaní sa dopustili skutku popísaného vo výrokovej časti napadnutého rozsudku.

Ak súd prvého stupňa postupoval pri hodnotení dôkazov dôsledne podľa § 2 ods. 12 Tr. por., t.j. že ich hodnotil na základe vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo aj v ich súhrne a dospel k logicky odôvodneným skutkovým zisteniam, odvolací súd podľa § 321 ods. 1 písm. b) Tr. por. nemôže napadnutý rozsudok zrušiť len preto, že sám na základe svojho presvedčenia hodnotí tie isté dôkazy s iným do úvahy prichádzajúcim výsledkom. V takom prípade totiž nie je možné napadnutému rozsudku vytknúť žiadnu vadu v zmysle uvedeného ustanovenia (R 53/1992). V prejednávanej veci odvolací súd ani sám na základe svojho presvedčenia nehodnotil tie isté dôkazy s iným do úvahy prichádzajúcim výsledkom, ako tieto dôkazy hodnotil súd prvého stupňa. Obžalovaní primárne namietajú v odvolaní hodnotenie dôkazov súdom prvého stupňa a predkladajú odvolaciemu súdu vlastné hodnotenie dôkazov a vlastné predstavy záverov, ktoré mali vyplynúť z dokazovania vykonaného na hlavnom pojednávaní. Hodnotenie dôkazov súdom prvého stupňa si ale odvolací súd v plnom rozsahu osvojil a v podrobnostiach naň poukazuje.

Do práva na spravodlivý proces nepatrí právo strany v konaní, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi, návrhmi a hodnotením dôkazov. Právo na spravodlivý proces neznamená ani právo na to, aby bola strana konania pred všeobecným súdom úspešná, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jej požiadavkami, predstavami a právnymi názormi. Súd neporuší žiadne práva strany v konaní, ak si neosvojí ňou navrhnutý spôsob hodnotenia vykonaných dôkazov a ak sa neriadi jej výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov.

Pri absencii odvolacích námietok obžalovaných proti výroku o druhu a výmere trestov, ktoré boli obžalovaným uložené súdom prvého stupňa, odvolací súd vykonal všeobecný prieskum uložených trestov obžalovaným z hľadiska ich zákonnosti a primeranosti (§ 317 ods. 2 Tr. por.). Krajský súd zistil, že súd prvého stupňa správne aplikoval ustanovenia hmotného práva rozhodujúce v okolnostiach prípadu pre uloženie trestu odňatia slobody obžalovaným. Z odôvodnenia rozsudku súdu prvého stupňa vyplýva, že tento si zadovážil dostatočný skutkový podklad k rozhodnutiu o druhu a výmere trestu, ktoré obžalovaným v konečnom dôsledku uložil.

Obžalovaní W. X., Y. X. a G. Y. svoju vlastne bližšie nešpecifikovanú výhradu k uloženým trestom vyslovili tým, že sa necítia byť vinní zo skutku, z ktorého ich uznal za vinného súd prvého stupňa. Ich argumentáciu, smerujúcu proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa o vine, odvolací súd neuznal a logicky potom nemohol považovať za dôvodné ich odvolanie proti výroku o treste.

Treba uviesť, že trest je právnym následkom trestného činu, a teda musí byť úmerný k spáchanému trestnému činu (zásada proporcionálnosti trestu) a je jedným z prostriedkov na dosiahnutie účelu Trestného zákona. Tým je určená aj jeho funkcia v tých smeroch, v ktorých má pôsobiť zákon, t.j. na ochranu spoločnosti a na výchovu páchatel'a a ostatných občanov. Ochrana spoločnosti sa uskutočňuje dvoma prvkami, a to prvkom donútenia (represia) a prvkom výchovy. Oba prvky sa uplatňujú zásadne súčasne v každom treste.

Všeobecne treba uviesť, že Trestný zákon vychádza zo zásady, že základným účelom a cieľom trestu je ochrana spoločnosti pred trestnými činmi a ich páchatel'mi. Zmysel existencie a prípadnej aplikácie noriem trestného práva je predovšetkým v tom, aby sa trestné činy buď vôbec nepáchali, alebo páchali v čo najmenšej miere. Ochrana spoločnosti pred páchatel'mi trestných činov vrátane ochrany práv a slobôd jednotlivých občanov robí tak z trestu prostriedok sebaobrany spoločnosti pred trestnými činmi. Trest má však okrem toho pôsobiť výchovne, a to nielen na páchatel'a, ale aj na ostatných členov spoločnosti. Pritom generálna prevencia sa má uskutočňovať prostredníctvom individuálnej prevencie. Ak sa teda páchatel'ovi zabráni v ďalšej trestnej činnosti, dáva sa tým najavo aj ostatným členom spoločnosti, ktoré správanie je nežiaduce, proti čomu je namierený Trestný zákon a takýmto spôsobom možno ovplyvňovať pozitívnu hodnotovú orientáciu občanov spoločnosti. Trest súčasne vyjadruje morálne odsúdenie páchatel'a spoločnosťou. Z hľadiska týchto úvah odvolacieho súdu možno potom dospieť k záveru, že účel trestu v zmysle § 34 ods. 1 Tr. zák. tvorí jednotu, lebo sa musí vzájomne dopĺňovať. Záver súdu o možnosti nápravy páchatel'a musí byť vždy v plnom súlade s ochranou, ktorú súd uloženým trestom poskytuje chráneným záujmom spoločnosti, štátu a občanom pred útokmi páchatel'ov trestných činov.

Individuálna prevencia spočíva vo vytvorení podmienok na výchovu odsúdeného k tomu, aby viedol riadny život. Generálna prevencia má zabezpečiť nielen odradenie ostatných potenciálnych páchatel'ov od páchania trestných činov, ale i utvrdenie pocitu právnej istoty a spravodlivosti u ostatných členov spoločnosti. Spravodlivé a včasné uloženie trestu dáva ostatným členom spoločnosti najavo, že konanie, za ktoré bol uložený trest, je protiprávne a nežiaduce, varuje ich pred páchaním trestnej činnosti a posilňuje pocit právnej istoty a právneho štátu. Trestný zákon vychádza z jednoty individuálnej a generálnej prevencie, pričom obe tieto zložky sa navzájom dopĺňajú a podmieňujú. Disproporcija medzi jednotlivými druhmi prevencie v zásade vedie k nedostatočnému výchovnému pôsobeniu trestu tak na páchatel'a trestného činu, ako i na ostatných členov spoločnosti.

Treba dodať, že záver o primeranosti trestu je daný vtedy, ak sa opiera o rozumnú väzbu medzi legitímnym cieľom a zvoleným prostriedkom jeho realizácie. Možno konštatovať, že páchatel'a môže so spravodlivosťou, a teda aj so spoločnosťou zmieriť len spravodlivý trest. Trest sa musí rovnať spôsobenému bezpráviu, z toho vyplýva, že v prípade ak bude trest, resp. odplata obsiahnutá v treste prísnejšia ako bezprávie spôsobené trestným činom, nedôjde len k negácii tohto bezprávia, ale zároveň uloženým trestom vznikne nové bezprávie - bezprávie voči neprímerane potrestanému páchatel'ovi trestného činu. Trest, ktorým štát a spoločnosť reaguje na spáchaný trestný čin ako na nespravodlivé konanie, by mal nespravodlivosť spôsobenú trestným činom napraviť, a nie ešte viac rozmnožiť. Neprimeraný trest nemožno považovať za spravodlivý. Spravodlivý je vždy len primeraný trest. Požiadavka primeranosti trestu a jeho individualizácie núti súd prihliadať na okolnosti konkrétneho prípadu, na jeho zvláštnosti, a teda bráni mechanickému postupovaniu súdu pri rozhodovaní o treste.

Okresný súd správne aplikoval pri úvahách týkajúcich sa ukladania trestu ustanovenie § 34 ods. 4 Tr. zák., podľa ktorého pri určovaní druhu trestu a jeho výmery súd prihliadne najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, príťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti a na osobu páchatela, jeho pomery a možnosť jeho nápravy.

Súd prvého stupňa správne aplikoval všetky hmotnoprávne ustanovenia rozhodujúce pre uloženie druhu a výmery trestu, vrátane správneho zistenia pomeru poľahčujúcich a príťažujúcich okolností u všetkých obžalovaných a správnej aplikácie ustanovenia § 41 ods. 1 Tr. zák. a ustanovenia § 38 ods. 4 Tr. zák., resp. § 38 ods. 2 Tr. zák. u G. Y.. Krajský súd uzatvára, že okresným súdom uložené úhrnné tresty odňatia slobody vo výmere 6 rokov u W. X. a Y. X. a úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 4 roky u G. Y. považuje odvolací súd za zákonné, primerané a spravodlivé. Tento zákonný stav neboli odvolacie argumenty obžalovaných spôsobilé zvrátiť v rámci odvolacieho konania.

Všetci traja obžalovaní svojím konaním dokázali, že nemajú žiadnu úctu k zdraviu a životu iného človeka. Treba uviesť, že obžalovaní svojím konaním mimoriadne násilným a zavrhnutiahodným spôsobom zasiahli do telesnej integrity poškodeného. Závažnosť skutku zvyšuje aj to, že od počiatku bol zrejmý zjavný nepomer síl, kedy na samého poškodeného zaútočili všetci traja obžalovaní a navyše s bejzbalovými pálkami. Obžalovaných nezastavilo ani to, že poškodený nekládol žiadny odpor a ležal pasívne na zemi bez účinnej možnosti sebaobrany. Pri ukladaní trestu krajský súd vzal do úvahy aj tú skutočnosť, že obžalovaní svojím konaním spôsobili poškodenému zranenia, z ktorých sa musel liečiť šesť mesiacov a po celú túto dobu ho tieto zranenia obmedzovali v obvyklom spôsobe života. Šokujúcim je tiež to, že obžalovaní tak mali konať v motíve kvôli zanedbateľnej finančnej čiastke, ktorú mal poškodený dlhovať jednému z obžalovaných. Výmera úhrnného trestu odňatia slobody 6 rokov sa preto krajskému súdu za daných okolností u obžalovaných W. X. a Y. X. javila ako dostatočná a primeraná.

Podľa § 34 ods. 5 písm. a) Tr. zák. pri určovaní druhu trestu a jeho výmery súd prihliadne u spolupáchateľov aj na to, akou mierou konanie každého z nich prispelo k spáchaniu trestného činu.

Rozdielnosť výšky trestu odňatia slobody u obžalovaného G. Y. krajský súd po obligatórnom prihliadnutí na vyššie citované ustanovenie odôvodňuje najmä tým, že obžalovaný G. Y. sa na spáchaní skutku podieľal podstatne menšou mierou ako ostatní dvaja spoluobžalovaní. Obžalovaný G. Y. navyše podľa tvrdení poškodeného mal v priebehu páchania skutku vysloviť, že „už dosť, stačilo mu“, čím prakticky mal záujem zastaviť pokračovanie fyzických atakov smerom na poškodeného.

Krajský súd pri rozhodovaní o druhu a výmere trestu obžalovaným zohľadnil všetky okolnosti veci tak z hľadiska spáchaného skutku, jeho právnej kvalifikácie, ako i z hľadiska osoby obžalovaných, a to z pohľadu ich doterajšieho spôsobu života, ako i aktuálnych osobných pomerov.

Krajský súd sa starostlivo zaoberal aj výrokom napadnutého rozsudku, ktorým súd obžalovaných podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zák. na výkon trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia, a nezistil žiadne pochybenie okresného súdu, keďže v posledných desiatich rokoch pred spáchaním trestného činu neboli vo výkone trestu odňatia slobody, ktorý im bol uložený za úmyselný trestný čin.

Rovnako preskúmal nadriadený súd aj správnosť výroku rozsudku okresného súdu o náhrade škody a rovnako zistil, že aj tento výrok zodpovedá stavu veci a zákonu a ustanoveniam § 287 ods. 1 Tr. por. a § 288 ods. 2 Tr. por.

Odvoláciu námietku W. X. ohľadom nesplnenia zákonných predpokladov na vykonanie hlavného pojednávania v jeho neprítomnosti nepovažuje krajský súd za dôvodnú.

Podľa § 252 ods. 2 Tr. por. v neprítomnosti obžalovaného môže súd hlavné pojednávanie vykonať, len ak súd má za to, že vec možno spoľahlivo rozhodnúť a účel trestného konania dosiahnuť aj bez prítomnosti obžalovaného a pritom

- a) obžaloba bola obžalovanému riadne doručená a obžalovaný bol na pojednávanie riadne a včas predvolaný,
- b) obžalovaný mal možnosť vyjadriť sa o skutku, ktorý je predmetom obžaloby, pred orgánom činným v trestnom konaní a boli dodržané ustanovenia o vyšetrovaní alebo skrátanom vyšetrovaní a obvinený bol upozornený na možnosť preštudovať spis a urobiť návrhy na doplnenie vyšetovania alebo skrátaného vyšetovania,
- c) obžalovaný bol na možnosť vykonať hlavné pojednávanie v jeho neprítomnosti upozornený,
- d) obhajca obžalovaného, ktorý je pozbavený spôsobilosti na právne úkony alebo ktorého spôsobilosť na právne úkony je obmedzená, vyhlási, že netrvá na osobnom výsluchu obžalovaného.

Podľa § 255 ods. 2 Tr. por. ak sa niektorá z predvolaných osôb neustanovila, rozhodne súd po vyjadrení prítomných strán, či možno pojednávanie napriek tomu vykonať, alebo či ho treba odročiť.

Odvolačný súd preskúmal postup okresného súdu pri rozhodovaní o tom, že hlavné pojednávanie sa vykoná bez prítomnosti obžalovaného W. X., a nezistil žiadne pochybenie. Prieskumom súdneho spisu prišiel na to, že obžaloba bola obžalovanému W. X. riadne doručená a obžalovaný bol na pojednávanie riadne a včas predvolaný. Doručenie obžaloby preukazuje doručka nachádzajúca sa v spise a to, že obžalovaný bol riadne a včas predvolaný na hlavné pojednávanie, preukazuje predvolanie na hlavné pojednávanie. Zásielka, ktorou bolo obžalovanému odoslané predvolanie na hlavné pojednávanie, nebola prevzatá v odbernej lehote. Obžalovaný W. X. okresnému súdu neoznámil prípadnú zmenu adresy na doručovanie, preto sa na túto zásielku vzťahovala fikcia doručenia. Obsahovým preskúmaním predvolania na hlavné pojednávanie bolo tiež zistené, že obžalovaný bol na možnosť vykonať hlavné pojednávanie v jeho neprítomnosti upozornený. Obžalovaný mal v prípravnom konaní možnosť vyjadriť sa o skutku, ktorý je predmetom obžaloby, pred orgánom činným v trestnom konaní a boli dodržané ustanovenia o vyšetrovaní a obžalovaný bol upozornený na možnosť preštudovať spis a urobiť návrhy na doplnenie vyšetovania. Krajský súd konštatuje, že podmienky na vykonanie hlavného pojednávania v neprítomnosti obžalovaného W. X. boli splnené.

Pokiaľ odvolatelia W. X. a G. Y. namietajú to, že zo skutkovej vety im nie je zrejmé, akým spôsobom mali spáchať prečin výtržníctva a zločin ublíženia na zdraví, tak treba uviesť, že predmetné trestné činy neboli spáchané na autobusovej zastávke a táto časť skutku má len dotvoriť celkový obraz o priebehu deja. Skutková veta jednoznačným spôsobom definuje konkrétne protiprávne konanie týchto obžalovaných.

Odvolačný súd preskúmal správnosť konania, ktoré predchádzalo odvolaním napadnutému rozsudku obžalovanými, a nezistil žiadne pochybenie. Nezistil ani chyby, ktoré odvolaniami neboli vytýkané a ktoré by boli takej povahy, že by odôvodňovali po právoplatnosti rozsudku podanie mimoriadneho opravného prostriedku, a to dovolania na základe ustanovenia § 371 ods. 1 Tr. por. alebo § 371 ods. 3 Tr. por.

Reálne garantovanie a uplatnenie základného práva na súdnu ochranu aj v súdnom konaní trestnom neznamena, aby všeobecné súdy preberali skutkové a právne názory strany konania, ktoré v okolnostiach konkrétneho prípadu súvisia s uloženými druhmi a výmerami trestov.

Na základe týchto skutočností potom krajský súd, ako súd odvolací, odvolania obžalovaných W. X., Y. X. a G. Y. podľa § 319 Tr. por. ako nedôvodné zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.